

ELŐTERJESZTÉS

Csanádpalotai Városi Önkormányzat Képviselő – testületének

2017. április 26-ai rendes ülésére

Ügyiratszám: 1293-2 /2017.

Tárgy: Csanádpalota Városi Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít.

A beszámoló – a Képviselő-testületi megtárgyalást követően – megküldésre kerül a Csongrád Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya részére.

Az értékelés tartalmazza mindazokat a követelményeket, melyeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete előír az önkormányzatok számára.

Az értékelés a fentiek alapján bemutatja

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira;
- az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítására vonatkozó adatokat;
- Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat;
- A felügyeleti szervek, illetve a működést engedélyező szervek ellenőrzésének megállapításait;
- a jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján;

- a bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatását (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatását;
- a civil szervezetekkel való együttműködés kereteit.

A Gyvt. 14. §-a alapján a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmében biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekvédelem sokrétűségét mutatja a beszámoló összeállításához felkért Intézmények száma, amelyek az alábbiak:

Csanádpalota Térségi Alapszolgáltatási Központ és Gyermekjóléti Szolgálat

Csanádpalota Térségi Napsugár Óvoda és Bölcsőde Többcélú Közös Igazgatású Köznevelési Intézmény

Csanádpalotai Közös Önkormányzati Hivatal

Makói Rendőrkapitányság

Csanádpalotai Dér István Általános Iskola

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a beszámolót elfogadni szíveskedjen.

HATÁROZATI JAVASLAT

Csanádpalota Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete tartalmi követelményeinek megfelelő és az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló – az előterjesztés mellékletét képező – beszámolót elfogadja.

A Képviselő-testület felkéri a jegyzőt, hogy a beszámolót tájékoztatásul küldje meg a Csongrád Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya részére.

Határidő: 2017. május 15.

Döntés: egyszerű többség

Felelős. Dr. Szabó Tímea jegyző.

Csanádpalota, 2017. április 13.

Perneki László
alpolgármester

Láttam:

Dr. Szabó Tímea
jegyző

***A Csanádpalota Térségi Alapszolgáltatási Központ és
Gyermekjóléti Szolgálat
Gyermekjóléti és Szociális Alapellátási Szolgáltatási Egység
Család- és Gyermekjóléti Szolgálatának
2016. évi átfogó beszámolója***

Csanádpalota Térségi Alapszolgáltatási Központ és Gyermejjóléti Szolgálat

Intézményünk szakmai munkáját a „*Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról*” szóló többször módosított *1993. évi III. törvény*, a „*Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról*” szóló többször módosított *1997. évi XXXI. törvény*, valamint a végrehajtásra kiadott „*A személyes gondoskodást nyújtó gyermejjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről*” szóló többször módosított *15/1998. (IV. 30.) NM rendelet*, valamint „*A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről*” szóló többször módosított *1/2000. (1. 7.) SzCsM rendelet* szabályozza.

A jogszabályi normák lehetőséget adnak arra, hogy a helyi igényeknek szükségleteknek megfelelően alakítsák ki az önkormányzatok az ellátási formájukat a minimum irányelvek betartása mellett. A személyes gondoskodást nyújtó ellátások biztosítása kötelező feladata jelenleg az önkormányzatoknak, míg igénybevétele önkéntes.

Intézményi adatok

Megnevezése: ***Csanádpalota Térségi Alapszolgáltatási Központ és Gyermejjóléti Szolgálat***

Székhelye: ***6913 Csanádpalota, Kálmány Lajos u. 9.***

Telefonszáma: ***06-62/264 – 120, 30/637 – 6868***

Alapító szerve: ***Csanádpalota Térségi Szociális és Gyermejjóléti Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa***
6913 Csanádpalota, Kelemen László tér 10.

Típusa: alapszolgáltatási központ – integrált szervezeti formában működő intézmény

Az intézmény vezetője a Csanádpalota Térségi Alapszolgáltatási Központ és Gyermejjóléti Szolgálat intézményvezetője. Az önálló működő intézmény pénzügyi gazdálkodási feladatait a Csanádpalota Város Önkormányzata látja el.

Szervezeti egységei:

1. Szociális Alapszolgáltatási Egység
 - nappali ellátás
 - házi segítségnyújtás
 - étkeztetés
2. Gyermejjóléti és Szociális Alapellátási Szolgáltatási Egység
 - család- és gyermejjóléti szolgáltatás
3. Szakosított Szociális Ellátási Egység
 - átmeneti elhelyezést biztosító idősok gondozóháza
4. Egyéb Kiegészítő Alapellátási Feladatok
 - védőnői szolgálat
 - fizikoterápia

Intézményünk az alábbi települések társulásában működik: Ambrózfalva, Csanádalberti, Csanádpalota, Királyhegyes, Köveg, Nagyér, Nagylak, Pitvaros.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

2016. január 01. napjától változás állt be az addig Családsegítő központ és gyermekjóléti szolgálat életébe. A változásokat az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény tartalmazta, a vonatkozó rendelkezések szakaszosan léptek hatályba: egy részük 2015. augusztus 1. napjával lépett, a továbbiak 2016. január 1. napján léptek hatályba. A törvény erejénél fogva a családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatást integrálták.

A családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás integrálása, család- és gyermekjóléti szolgálatok, család- és gyermekjóléti központok kialakítása következtében 2016. január 1-jétől a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben – működhet: települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében. Mindkét szolgáltatás továbbra is önkormányzati feladat maradt. Az új intézmények által ellátandó családsegítés feladatait továbbra is a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.), a gyermekjóléti szolgálat és központ feladatait pedig a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) tartalmazza.

A törvény erejénél fogva intézményünkben is megtörtént a családsegítés és a gyermekjólét integrálása, így a Gyermekjóléti és Szociális Alapellátási Egységen belül működik ***Család- és Gyermekjóléti Szolgálatunk***.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai létszáma:

- intézményvezető/családgyozdó 1 fő felsőfokú szakvizsgázott szociális szakképzettségű munkavállaló,
- családgyozdó 3 fő, kettő szakirányú szakvégzettséggel (1 fő szakvizsgázott szociális munkás, 1 fő gyermek és ifjúságvédelmi tanácsadó) rendelkező munkavállaló és 1 fő nevelőtanár, akik jelenleg szakirányú szakképzettség megszerzése céljából tanulmányokat folytat,
- 1 fő szociális asszisztens, gyermekvédelmi ügyintézői szakképesítéssel rendelkezik,
- jogász megbízási jogviszonyban havi 4 órában,
- pszichológus megbízási jogviszonyban havi 4 órában.

A dolgozók heti munkaideje 40 óra. A munkaidőn belül ellátják a kliensfogadást, részt vesznek heti rendszerességgel, hétfői napokon TEAM megbeszéléseken. Munkaidejük fennmaradó hányadát a családgyozdók az általuk ellátandó feladatok jellegének megfelelően a gyermekek és családok igényeinek figyelembe vételével osztják be (kliensfogadás, családlátogatás, együttműködés intézményekkel – szolgáltatókkal – szervezetekkel stb.).

Negyedévente egy alkalommal ellátják a péntek délutáni ügyeletet.

A dolgozók munkájukat a Szociális Munka Etikai Kódexének szigorú betartása mellett végzik, esküt tettek ennek betartására a főiskolán. A szociális munka széles körű társadalmilag hasznos tevékenységek köre, a segítő munka összessége. Egy *önálló professzió*, vannak saját céljai, saját módszerei, saját feladatai, saját választott értékei, saját képzése, saját szakmai szerveződései, saját szemlélete, amelyek megkülönböztetik más szakmáktól. A szociális munka minden tevékenysége kapcsolatokban történik, ahol a felek és az őket körülvevő társadalmi környezet kölcsönhatásban állnak: oda-vissza hatnak egymásra, állandó változásban állnak. A szociális

munka tudásokra, készségekre és jártasságokra épül, hiszen fontos, hogy a szociális munkásnak legyen ereje, ami egyfajta előnyt jelent a klienssel szemben. Erejét a tudások, készségek és jártasságok adják.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat küldetése

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat küldetése, hogy a településeken a jogszabályban meghatározott előírásoknak a gyakorlatban minél hatékonyabban megfeleljünk egy olyan jól képzett szakemberekből álló csapattal, akik elhivatottságot éreznek a család és gyermekvédelemben történő lelkiismeretes és odaadó munkavégzéshez.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai

A szolgálat biztosítja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerinti feladatokat, azaz:

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adóssághalmozással és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élő, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémákkal küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat,
- a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében,
 - tájékoztatást nyújtunk a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról, segítünk a támogatásokhoz való hozzájutás érdekében,
 - családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást nyújtunk, vagy az ezekhez való hozzájutást megszervezzük,
 - a válsághelyzetben lévő várandós anyát támogatjuk, segítjük, tanácsokkal látjuk el, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutását megszervezzük,
 - a szabadidős programokat szervezzük,
 - segítünk a hivatalos ügyek intézésében,
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében,
 - működtetjük a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszert,
 - feltárjuk a veszélyeztetettséget előidéző okokat és ezek megoldására javaslatot készítünk,
 - megszervezzük a gyermek veszélyeztetettségét jelző- és észlelő rendszerben lévő személyekkel és intézményekkel az együttműködést, segítünk tevékenységük összehangolásában,
 - tájékoztatást nyújtunk az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

- a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében
 - a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: szociális segítőmunka) elősegítjük a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
 - elősegítjük a családi konfliktusok megoldását, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
 - ha szükséges kezdeményezzük
 - egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét,
 - szociális alapszolgáltatások igénybevételét,
 - egészségügyi ellátások igénybevételét,
 - pedagógiai szakszolgálat igénybevételét,
- folyamatosan figyelemmel kísérjük a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- meghallgatjuk a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszük a szükséges intézkedést,
- segítjük a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- felkérésre környezettanulmányt készítünk,
- kezdeményezzük a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- biztosítjuk a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,

A család- és gyermekjóléti szolgáltatást

- önkéntesen felkereső,
- jelzőrendszer által küldött,
- együttműködésre kötelezett, és
- a szolgálat által megkeresett szociális, életvezetési problémák miatt veszélyeztetett vagy krízishelyzetben lévő személyek, családok vesznek/vehetnek igénybe.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat célcsoportjai:

- az élethelyzetükben megrendült egyének, családok;
- az alkalmi munkából élők és a munkanélkülivé válók;
- alkohol és egyéb szenvedélybetegségben szenvedők és családjaik;
- az alacsonyabb jövedelmű családok;
- a krízishelyzetbe került gyermekek, személyek és családok;
- az alacsony jövedelmű családok, különösen azok, ahol gyermekek veszélyeztetett helyzetűek;
- az iskolából kikerülő fiatalok;
- a bántalmazottak;
- a lakhatási problémákkal küzdők,
- a fogyatékkal élők, a krónikus pszichiátriai betegek.

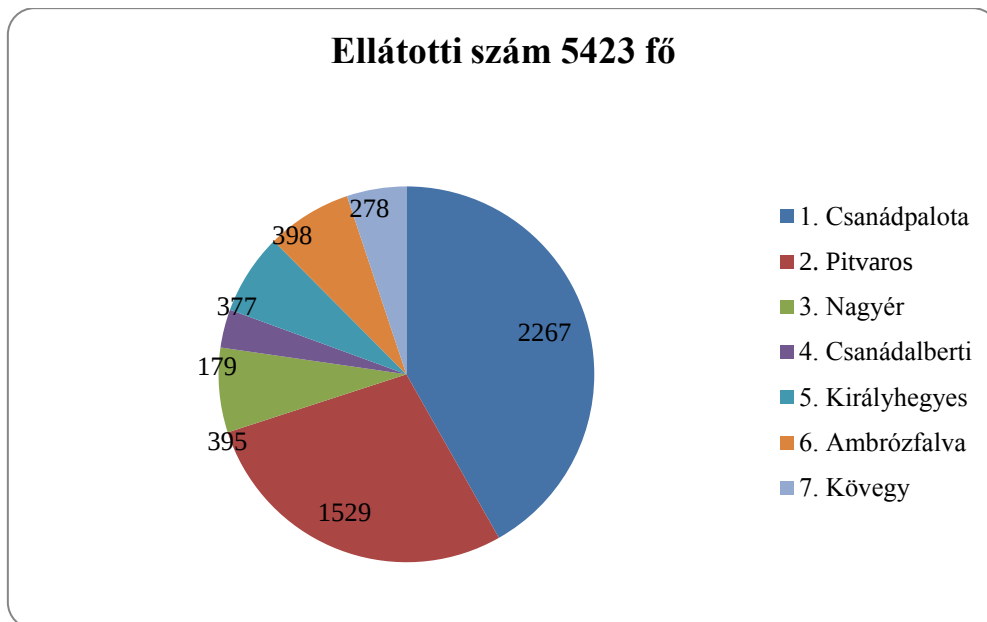
A családgondozás a felnőttek, a fiatalok, gyermekek esetén is, az egyén, család és csoport mindennapi élete során felmerülő szociális és mentálhigiénés problémák megoldására, megszüntetésére, konfliktusok rendezésére, szocializációjuk magasabb szintre való emelésére irányul. Család- és Gyermekjóléti Szolgálatunk közreműködik a kliens(-ek) családi gondjainak rendezésében, az életvitelét rendszeresen befolyásoló okok feltárásában, illetve megszüntetésében, mentális problémáinak megoldásában.

Az ellátandó célcsoport jellemzői

Intézményegységünk topográfiaiilag hét szomszédos településen látja el családsegítői és gyermekjóléti feladatait. A településeken a lakosság szociális helyzete, összetétele, a települések megtartó ereje, a lakosok munkaerő-piaci helyzete, infrastruktúrája, a szolgáltatások elérésének lehetősége közel azonos. A legnagyobb horderejű szociális problémákat főképp a munkanélküliség, a nehéz anyagi helyzet, a kilátástalanság okozza.

A szociális és gyermekjóléti feladatok megfogalmazását nagymértékben meghatározza a lakosság korösszetétele, jövedelmi helyzete, gazdasági aktivitása és egészségi állapota. Mindegyik településen fontos feladatunk a segítségnyújtás hivatalos ügyek intézésében, szolgáltatásokhoz, ellátásokhoz való hozzáférés elősegítése, mivel a kistérségben élőknek minden ügyükkel a környező városokba kellene utazniuk.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálatunk **forgalma 2016. évben 5423** volt, mely magába foglalja a hivatalos személyekkel történt megbeszélést is. Ennek településenkénti megoszlása a következő:

Az elmúlt évekhez képest a forgalmunk kismértékű növekvő tendenciát mutat. Az emberek egyre több esetben keresik fel szolgálatunkat díjhátralék, fizetési felszólítás, kikapcsolási értesítő miatti ügyintézés, tehát elsősorban az anyagi jellegű nehézségek miatt.

Nagy számban jelent meg az információhiány, és ügyintézés, mely megnehezítette egy - egy család élethelyzetének pozitív változását. Az előbb említett problémákon felül megjelent még a családi – kapcsolati, lelki - mentális, életviteli, gyermeknevelési nehézség is, valamint családon belüli bántalmazás.

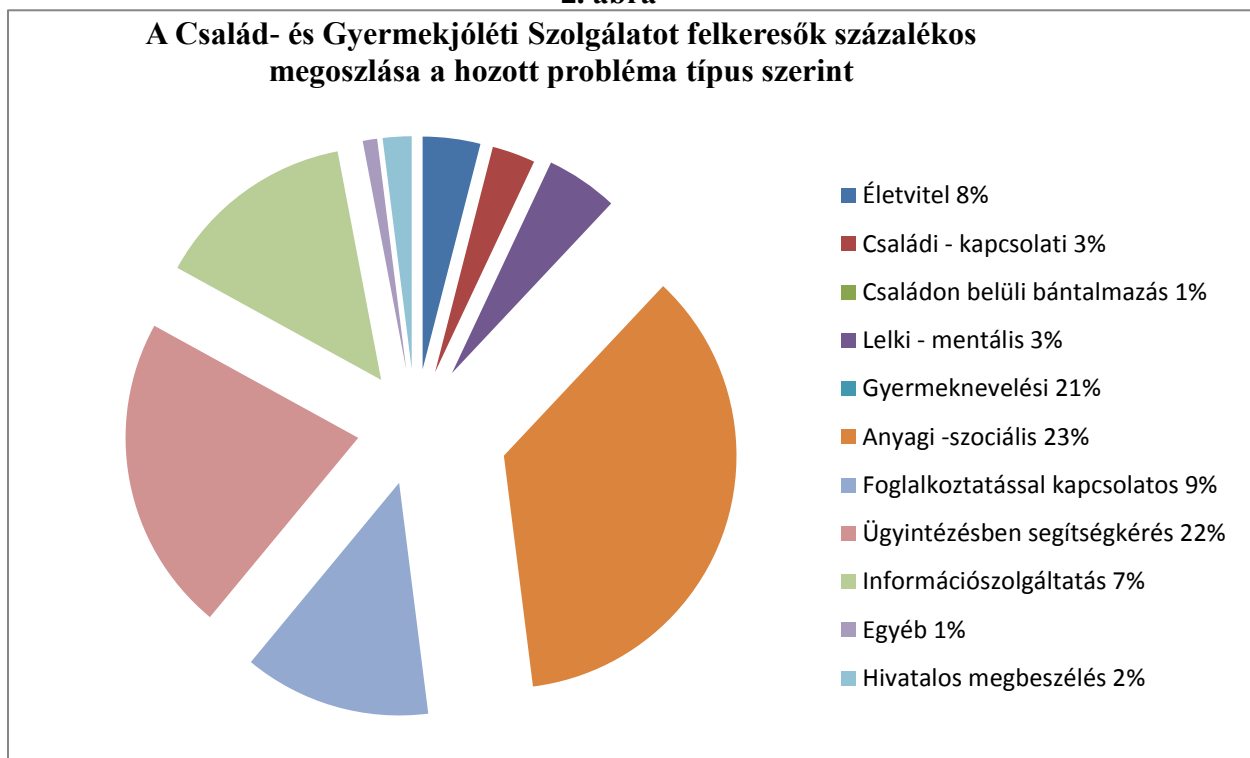
A szolgáltatásainkat igénybevevők egy csoportjának jövedelme (kisnyugdíjasok, minimálbéresek) annyira alacsony, hogy akár több évtizedes bejelentett munkaviszony, rendezett életvitel után is megélhetési problémája keletkezik.

Legnehezebb helyzetben azonban azon igénybevevőink vannak, akik életkoruk miatt nyugdíjra még nem jogosultak, tartós egészségi problémájuk van, de rokkantnyugdíjra sem jogosultak,

ugyanakkor egészségi állapotuk miatt nem tudnak munkát vállalni. E két csoportba tartozó igénybevevőinknél már az is tapasztalható, hogy az alacsony jövedelem miatt sokszor a lakhatás megtartása is veszélybe kerül.

Azok számára, akik alacsony összegű hivatalos jövedelmük mellett nem tudnak alkalmanként többletjövedelemre szert tenni, vagy családi segítséget igénybe venni, felmerül a kérdés, hogy vagy a közüzemi számláikat fizetik, vagy étkezésüket biztosítják, mivel a tartós munkanélküliséghez vagy az alacsony mértékű, de tartós egészségkárosodáshoz kapcsolódó pénzbeli ellátások összege nagyjából megegyezik lakásuk havi kiadásainak összegével. Ezen a helyzeten az önkormányzati támogatások igénybevétele segít valamelyest, de a problémát nem szünteti meg.

2. ábra

A **napi ügyintéзések** száma folyamatosan növekvő tendenciát mutat. *Ügyintéзések* során igyekszünk a lehetőségeket feltárni, ahhoz, hogy a kliens anyagi problémáira megoldás szülessen. Így például közüzemi tartozások rendezésében, ellátásokhoz való hozzájutásban (pl: krízistámogatás, méltányossági nyugdíjmelés, családtámogatási és nyugdíjszerű ellátások stb.) nyújtunk segítséget. Nagyon sok esetben ez többszöri találkozást jelent egy-egy klienssel ügyeinek rendezése érdekében.

Több kliens segítségére vagyunk gáz-, víz-, villanyórájának interneten történő bejelentéséhez, illetve a késedelmesen befizetett csekk fax küldésében. Egyre többen rendelkeznek feltöltő kártyás gáz- illetve villanyórával, így az előfizetett csekk elfaxolása után interneten e-mail formájában feltöltő kódot kérünk számukra, hiszen az internet nem mindenki számára elérhető.

Az ügyintézés szorosan összekapcsolódik egy másik probléma típussal az **információnyújtással**. *Információnyújtás* keretén belül szolgálatunk tájékoztatást nyújt az országos és helyi támogatásokról és ellátásokról, ezek igénybevételi módjáról. A támogatások

igényléséhez rendelkezünk megfelelő nyomtatványokkal, és azok kitöltésében tevőlegesen is segítséget tudunk nyújtani. A szociális szakember alapvető feladata, az elemi ismeretekkel rendelkező ügyfelek eligazodásának segítése ebben a bonyolult világban, egyszerű, közérthető tájékoztatással. Célunk, hogy a kliens ne futamodjon meg a számára túl nehéznek tűnő mindennapos problémák előtt, hanem ismerje és tudja a segítségünket kérni gondjai megoldásában. A szociális szakma ezt segíti elő a maga eszközeivel, ha nem intézményekhez irányítjuk őket.

Tanácsadás során szolgálatunk tájékoztatást nyújt a gyermeki és szülői jogokról, kötelezettségekről, gyermeknevelési, életmód – és életvezetési tanácsokkal látjuk el a szülőket. Folyamatosan figyelemmel kísérjük a fenti ellátások változásait is, az információnyújtás naprakészsége miatt. Ezért nagyon fontos, hogy a hozzánk fordulóknak megfelelő tájékoztatást tudjunk nyújtani a gyermekvédelmi, szociális, családtámogatási és társadalombiztosítási ellátások formáiról, az ellátásokhoz való hozzájutás módjáról.

Jogi természetű ügyekben, jogsegély szolgáltatásunk keretében egy ügyvéd segítséget nyújt, iránymutatást ad a klienseknek jogi problémájuk megoldására. A jogi segítségnyújtás egyre növekvő számban keresik fel a kliensek. Az esetek többségében szóbeli tanácsadás, tájékoztatás, jogértelmezés, jogmagyarázat történt, ami esetenként bírósági, államigazgatási beadványok (keresetlevelek, kérelmek, fellebbezések, egyéb beadványok) szerkesztéséhez nyújtott segítséggel egészült ki. 2016-ben már egyre több eladósodással, banki tartozásokkal, bírósági végrehajtással kapcsolatos ügyek száma. Jellemző ügytípusok a házassági bontóperek és járulékos keresetei, az államigazgatási ügyek (pl. birtokvédelem, szabálysértés, hagyatéki eljárás), valamint a munkajogi ügyek.

Lelki-mentális segítségnyújtás keretében sokszor az is elég, ha meghallgatásra talál a segítséget kérő kliens, de ha ez túlmutat kompetenciánkon, akkor szakember segítségét is fel tudjuk ajánlani. Ebben a rohanó világban a megnövekedett problémák (anyagi, munkanélküliség) mind kihatnak az embert lelki egészségére, ezzel is magyarázható a pszichiáter segítségét igénybe vevő kliensen számának folyamatos növekedése.

A pszichológiai konzultációra 48 személy (26 nő és 3 férfi és 19 gyermek) jelentkezett. A kliensek összesen 173 alkalommal fordultak meg pszichológusunknál. A találkozások 45-50 percesek voltak, a segítő kapcsolat hossza egyénileg eltérő volt: 1-2 találkozástól az egész évben tartott konzultációig (átlagos időtartama 3-4 hónap, de előfordul hosszabb távú is). Különböző típusú pszichés problémák merültek fel: legtöbbször családi-, párkapcsolati zavarok és konfliktusok, továbbá gyakori a depresszió, pánikbetegség, az életvezetési problémák, majd a szorongásos zavarok (pl. alvászavar, önértékelési probléma), a gyász feldolgozás. Gyermeknevelési problémák során a gyermekek esetében megjelenő magatartászavar, tanulási-, teljesítményzavar az, amely gondoz okoz a szülőknek, s amely miatt felkeresik a pszichológust. A pszichológus munkája során főleg a családgondozó kollégákkal működik együtt, esetmegbeszéléseket folytatva az adott ügyféllel kapcsolatban.

A gyermeknevelési problémák közül a leggyakrabban előforduló veszélyeztetettségi tényezők:

- szülői elhanyagolás, gondozatlanság;
- hiányzás, csavargás, felügyelet nélküliség;
- magatartászavar, teljesítményzavar, beilleszkedési nehézség,
- anyagi problémák;
- szülők vagy a család életvitele, párkapcsolati problémák.

A tavalyi évben a szülők életvitele, a gyermeknevelési nehézség, valamint anyagi jellegű, megélhetéssel összefüggő gondok voltak elsődleges problémahordozók. A családok problémái, az esetek többségében nem önmagukban jelennek meg, hanem halmozottan fordulnak elő. A kezelendő problémák nagy részben a szülők helytelen életviteléből adódnak (szenvédélybetegség: alkoholizmus, szülői felelőtlen, gyermeket veszélyeztető magatartás, szülők konfliktusos kapcsolata, felelőtlenségből adódó anyagi problémák, a szülő megbízhatatlansága, gyermek érzelmi, értelmi elhanyagolása, lakókörnyezet elhanyagolása, higiéné hiánya), majd kapcsolati díszfunkciói (anya-gyermek, párkapcsolati konfliktusok) és az elégtelen gyermeknevelés veszélyeztető körülményekből. A családok életmódjából, a következetlen és elhanyagoló nevelésből adódon egyre több gyermeknél tapasztalható az agresszív magatartás. Ezek egy része a kielégítetlen szükségletekből (frusztráció), más része a média és a család által közvetített mintákból adódik.

Szülői elhanyagolás alatt értjük, a védőnők, óvoda, iskola által küldött jelzéseket, amikor a szülők nem viszik el gyermekeiket a kötelező védőoltásokra, státuszvizsgálatokra, illetve nem járnak a szülők terhes gondozásra, és az ezzel összefüggő orvosi vizsgálatokra, nem jelennek meg gyermekükkel a tanulási képesség vizsgálatokon. Közös erővel együttműködve próbálunk segítséget nyújtani a szülőknek a gyermekek érdekében.

A gyermeknevelési problémák hátterében nevelésbeli problémák, hiányosságok állnak, részint magatartászavar, teljesítményzavar valamilyen formája. Gyermeket veszélyeztető probléma a szülők elhanyagoló magatartása, illetve a családtagok, a szülők konfliktusos kapcsolata. További problémaként jelenik meg a család rossz szociális helyzete (munkanélküliség, megélhetési, lakhatási problémák).

1997. évi XXXI törvény értelmében ***Szolgálatunk észlelő- és jelzőrendszert működtet.*** A gyermekvédelemben fontos feladatunk a felkutatás, felderítés, ami kizárólag széles körű jelzőrendszer kiépítésével, működésének fenntartásával oldható meg.

Szolgáltunk a gyermekek testi, lelki, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének, családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében ***szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez, elsősorban megelőző, preventív céllal.*** A családgondozás a gyermejjóléti ellátásban a veszélyeztető okok kialakulásának megelőzésére és a veszélyeztetettség megszüntetésére vonatkozik. A gyermek családban történő nevelkedését, a családból kiemelt gyermek visszahelyezését segíti elő. A családgondozás során a családgondozó mindenekelőtt a gyermek érdekeit védi. Fontos a család, mint érték megtartása, hisz az a szocializáció elsődleges színtere. ***A gyermejjóléti szolgáltatás elsődleges kliense a gyermek.***

Egész éves munkánk nagy részét a ***veszélyeztetettség megelőzése, feltárása, valamint a meglévő veszélyeztetettség csökkentése és megszüntetése teszi ki.*** Ez a munkafolyamat nagyon összetett, mivel maga a veszélyeztetettség is komplex fogalom. Több tényező együttesen hozza létre. Szinte nincs olyan eset, ahol csak és kizárólag egy veszélyfaktor adja a veszélyeztetettség alapját. A legfontosabb és legjellemzőbb veszélyfaktorok a mai rendszer tekintetében: anyagi problémák, párkapcsolati problémák, munkanélküliség, idő hiánya és az előző faktorok okozta feszültség következményeként a gyermeknevelési problémák, elhanyagolás, néha bántalmazás. Ezen faktorok oda-vissza kölcsönhatásban állnak, így gyakran több faktor együttes megléte alakítja ki a veszélyeztetettség tényét.

A veszélyeztetettség komplexitása mellett fontos megemlíteni azt a tényt, hogy a mai napig sem beszélhetünk e fogalom együttes megközelítéséről a jelzőrendszer tekintetében. Mászt ért veszélyeztetettség alatt az egészségügy, az oktatásügy, a gyermekvédelem. Ez azért is lényeges

probléma már évek óta, mert a jelzőrendszeri tagok az 1997. évi XXXI. tv. 17. §-a alapján épp az egészségügy, az oktatásügy, a gyermekvédelem szereplői. Így gyakran problémát okoz egy-egy esetben a veszélyeztetettség megállapítása, hiszen valamely jelzőrendszeri tag számára már e kategóriába sorolható gyermek a másik tag szerint még nem veszélyeztetett. Ez a kérdés adott esetben gátolhatja a hatékony beavatkozás lehetőségét is.

2016. évben jelzőrendszer tagjaitól 107 esetben érkezett jelzés, mely jelzések felülvizsgálatra kerültek a családgondozók által, több esetben a jelzést adó aktív közreműködésével. A jelzések visszajelzéssel, illetve szakmaközi megbeszélések során dokumentálva van.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma (tárgyév) Halmazott adat!

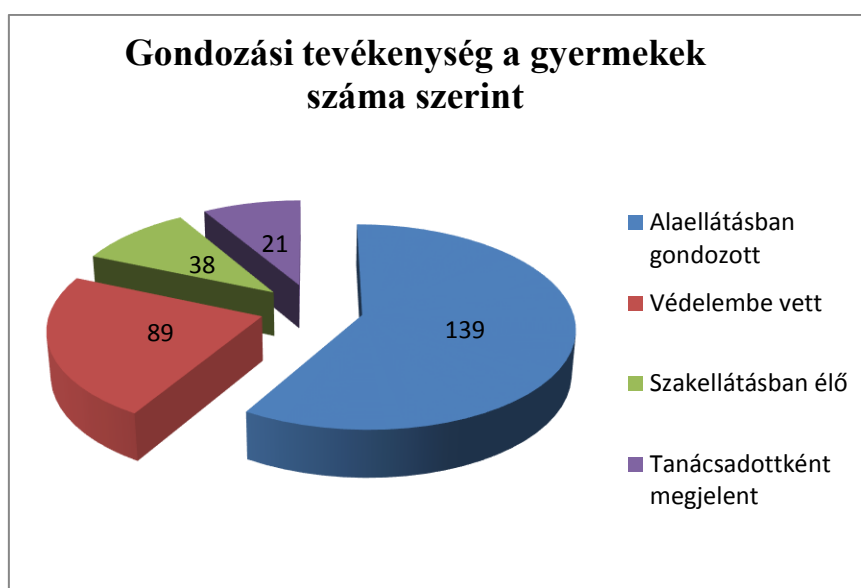
Sorszám	Megnevezés	Kapcsolatfelvétel száma
1	Egészségügyi szolgáltató Ebből: védőnői jelzés	22 21
2	Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	12
3	Napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	4
4	Átmeneti gondozást biztosítók	
5	Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	-
6	Közüoktatási intézmény	32
7	Rendőrség	8
8	Ügyészség, bíróság	2
9	Pártfogó felügyelet	3
10	Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	-
11	Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	-
12	Állampolgár	13
13	Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	9
14	Munkaügyi hatóság	-
15	Összesen	107

A jelzőrendszeren keresztül érkező információkat minden esetben megvizsgáljuk. Elsődlegesen felmérjük, hogy a szükséglet-kielégítés melyik faktorai hiányoznak, hogy melyek a figyelmeztető jelek. Ezek ugyanis egyértelműen jelzik a gondozás mikéntjét, vagyis, hogy mikor elegendő alapellátás keretében, a szolgáltatás önkéntes igénybevételére, együttműködésére alapozott gondozást végezni, illetve mikor szükséges más gondozási formákat (védelembe vétel, átmeneti, vagy ideiglenes nevelésbe vétel kezdeményezése) választani. A jelzőrendszer tagjaival Szolgálatunk folyamatosan együttműködik, szinte napi szintű a kapcsolattartás a védőnőkkel, jegyzői gyámhatósággal, rendőrséggel, gyámhivatallal, pedagógusokkal. Az együttműködés hatékony, eredményes. Fontos tudni, hogy a szolgálat családgondozója jelzés, írásos anyag nélkül nem keresheti fel a családot, hisz ok nélkül nem léphet be egy család intim szférájába, nem sértheti meg az érdekeiket. Az írásos jelzést a jogszabályi háttér is előírja és kéri. Természetesen vannak nagyon jól működő jelzőrendszeri csoportok is, ahol mintaértékű dokumentált munka folyik, írásos jelzések és visszajelzések mellett. Ezen csoportok esetében látványosan hatékonyabb az együtt végzett munka.

A család- és gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége a gondozott gyermekek száma szerint településenként:

Csanádpalota Térségi Alapszolgáltatási Központ és Gyermekjóléti Szolgálat
Ambrózfalva, Csanádalberti, Csanádpalota, Királyhegyes, Köveg, Nagyér, Nagylak, Pitvaros

Település	Gondozott gyermekek száma				
	Alap- ellátásban gondozott	Védelemben vétel keretében gondozott	Szakellátásban élő	Összesen	Kizárólag tanácsadottként megjelent
Csanádpalota	25	5	17	47	44
Pitvaros	17	3	5	25	31
Királyhegyes	10	5	5	30	12
Ambrózfalva	8	1	2	11	14
Nagyér	18	2	9	29	7
Csanádalberti	4	2	0	6	16
Köveg	7	3	0	10	15
Összesen	89	21	38	158	139

Alapellátás keretén belüli gondozás

Szolgálatunk alapellátás keretén belüli családgondozás során a nyilvántartásban lévő gyermekes családok körében tanácsadási, gondozási, szolgáltatási feladatokat folytat elsősorban megelőző céllal. Családtervezési, pszichológiai, egészségügyi, nevelési, mentálhigiénés és káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást, vagy az ezekhez való hozzájutást, hivatalos ügyek intézésében segítséget nyújtunk. Szabadidős programokat szervezünk Szolgálatunk által nyilvántartott gyermekek számára.

A családgondozás, mint a szociális munka egyik módszere, a fentiekhez kapcsolódva éppen azt a célt szolgálja, hogy a családban megjelenő problémákat egységesen szemlélve nyújtson szakszerű segítséget. A szándék mindenkor a megfelelő és hatékony segítség nyújtása a családban élő és felnövekvő gyermek(ek) jólétének elősegítése. Fontos, hogy a segítő kapcsolat során a kliens önállóvá váljon, hatékonyabb legyen, kiszolgáltatottság érzése csökkenjen.

Védelemben vétel, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetésének sikertelensége - a kliens útja védelemben vétel esetén:

Amennyiben a gyermekjóléti szolgálat a kialakult veszélyeztetettséget önhibáján kívül nem tudja, javaslattal élhet egyéb hatósági eljárás kezdeményezése végett az illetékes járásközpont

Család- és Gyermekjóléti Központja felé. A védelemben vételi javaslatot megelőzően egy esetmegbeszélést hív össze, amelyre a jelzőrendszer illetékes tagjait meghívja.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója védelemben vétel esetén javaslatát (új eset kapcsán T-törzslap és GYSZ - 1, GYSZ - 4 adatlap, folyamatban lévő eset kapcsán T-Törzslap és GYSZ-3, GYSZ- 4 adatlap) illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására tett javaslatát elküldi a Család- és Gyermekjóléti Központ felé.

A Család- és Gyermekjóléti Központ családgondozója 30 napon belül mérlegeli a védelemben vétel szükségességét és írásban visszajelzéssel él az alapszolgáltatást nyújtó családgondozó felé a visszajelző adatlapon. Védelemben vétel esetén a Járási Hivatal Gyámhivatala felé elkészíti a védelemben vételi javaslatát. Védelemben vétel elrendelése esetén a határozat kézhezvételét követően a Család- és Gyermekjóléti Központ családgondozójának feladata a TEVADMIN rendszerbe határozatszám alapján történő regisztrálása. A védelemben vétel jogerőre emelkedését követően lesz esetgazda a Család- és Gyermekjóléti Központ családgondozója, de a klienst a nyilvántartási rendszerben a javaslat megérkezését követően szerepeltetni kell.

Védelemben vétel megszüntetése esetén a jogerőre emelkedést követően az eset visszakerül a Család- és Gyermekjóléti Szolgálathoz, esetátadás keretében. Ezt követően a Központ családgondozója kijelenti a klienst a TEVADMIN rendszerből, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozójának feladata a kliens TEVADMIN rendszerbe történő regisztrálása. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat javaslatát, súlyosabb fokú veszélyeztetés esetén, ideiglenes hatályú elhelyezés, valamint nevelésbe vétel esetén, a gyermekvédelmi rendszer adatlapjain küldi meg a Család- és Gyermekjóléti Központnak

Szakellátásban élő gyermekek gondozása

Amennyiben a családgondozás során, ezen belül a védelemben vétellel nem éri el a kívánt eredményeket a családgondozó, a súlyos veszélyeztetés nem hárul el, a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére/átmeneti nevelésbe vételére javaslatot tehetünk a jegyzői gyámhatóságnál. A család saját maga is kérheti gyermeke családból való kiemelését (sajnos erre egyre gyakrabban kerül sor). Körültekintő felülvizsgálatot követően születik meg a határozat a hatósági intézkedés megtételéről. Szakellátásba kerülő gyermek esetén szolgálatunk köteles 2 hónapon belül a gyermeket a kijelölt intézetben meglátogatni, gondozása során felvett adatlapjait, családi anamnézist, családgondozás összegzését megküldeni az illetékes szerveknek.

Köztes megoldás a védelemben vétel és az átmeneti nevelésbe vétel között a családba fogadás, amely során a gyermek azon közeli hozzátartozója háztartásába kerül, aki gondozását vállalja. A családjukból kiemelt gyermekek családjával a kapcsolattartás folyamatos, cél a gyermek/-ek minél hamarabbi visszakerülése a családba.

Kizárólag tanácsadottként megjelent

A gondozott gyermekek ellátása mellett az egyszeri (egy – három találkozás alkalmával megoldható ügyek) esetek száma is évről – évre növekszik. A 2015-ös évben 137 gyermek esetében elegendő volt ez a fajta gondozási forma a kialakult probléma megoldása érdekében.

Hivatalos ügyekben való közreműködés (HH/HHH minősítésben való közreműködés)

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény 67 §-a értelmében:

„ (1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó

gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) ⁴⁸⁷ a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.”

A hátrányos helyzet és a halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítására formanyomtatvány (környezettanulmány) kitöltése kötelező. Ezen környezettanulmány elkészítésére a települési önkormányzat jegyzője felkérheti a gyermekjóléti szolgálatot. A gyermekjóléti szolgálatnak a felkéréstől 15 nap áll a rendelkezésére a környezettanulmány elkészítésére és visszajuttatására a jegyző részére.

Családlátogatásaink során a szülőket gyermeknevelési, életmód – és életvezetési tanácsokkal látom el, abból a célból, hogy olyan körülményeket tudjanak kialakítani a családban, amely a gyermek test, lelki, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését lehetővé teszi. Felhívva figyelmüket arra, hogy a gyermek azokat a szokásokat, magatartásformákat, értékeket viszi tovább később majdani családjába, amit szüleitől átvesz. Ha erre a gyermek nem kap megfelelő mintát, nem lesz képes tekintettel lenni környezetére, könnyen sodródhat a disszocialitás fele. Ezért nagyon fontos a szülők által a pozitív családmodell kiépítése, mivel a család értékközvetítő rendszerként fogható fel és egyáltalán nem mindegy, hogy milyen értékeket közvetít a felnövekvő gyermeknek. A család épsége, az otthon érzelmi biztonsága adhat jó alapot az identifikációs (azonosulási) folyamatok számára.

Válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása 3 fő volt a tavalyi évben, akiknek gondozása a gyermekek megszületése után is folyamatos. Életviteli tanácsadás, egészségügyi, mentálhigiénés tanácsadás keretében van szolgálatunk segítségükre, illetve a különböző szolgáltatásokhoz, anyagi ellátásokhoz való hozzájutás feltételeit biztosítja szolgálatunk, hivatalos ügyek intézésében segítséget nyújtunk.

Adományozás

Szolgálatunk természetbeni segítségnyújtás – adományok közvetítésével is igyekszik segíteni az anyagi gondokkal küzdő személyeket, családokat. Erre van igény a településeken. Minden településen a meghirdetett időpontban használt ruhákat vihetnek el a rászoruló családok. A ruha adományok mellett játékokhoz, illetve a felajánlott tartós használati cikkekhez, bútorokhoz való hozzájutás közvetítésében is részt veszünk.

Szakmaközi megbeszélés

A szakmaközi megbeszélés évente legalább hat alkalommal kerül megrendezésre a gyermekjóléti szolgálat szervezésében. A jelzőrendszer tagjai a szakmaközi megbeszélések alkalmával a saját területük szakmai lehetőségeivel a feltárt problémákra (pl. iskolakerülés gyakori előfordulása, drog használat, szabadidős tevékenység megszervezésének lehetőségei a településen stb.) közösen dolgoznak ki kezelési, megoldási lehetőségeket. Eközben alakítják ki egységes szemléletüket. Ezen kívül, a gyermekek egy - egy csoportját érintő veszélyeztető tényezők megszüntetésére cselekvési tervet dolgoznak ki.

Esetkonferencia

Szolgálatunk konkrét esethez kapcsolódóan esetkonferenciát tart az érintett szakemberek bevonásával. Esetkonferenciát egy adott esettel kapcsolatban – a gondozási folyamat során akár több alkalommal is – az összes érintett és a lehetséges támaszt jelentő személy, intézmény képviselője részvételével tartanak. Szakmailag javasolt, hogy az esetkonferenciát olyan szakember vezesse (amennyiben erre az adott szolgáltatnál lehetőség van), aki a család gondozásában nem érintett.

Az esetkonferencia célja: több intézmény, szolgáltatás munkájának, tevékenységének összehangolása, az érintettekkel közös cél meghatározása, feladatok, irányok, kompetenciák tisztázása. A segítő tevékenység tervezésével, az esetvezetéssel kapcsolatos problémák „teamban” való megbeszélése, mely során a team segítséget ad az esethez való személyes érzelmeink megértéséhez, az adott probléma kreatív megoldásához.

Gyermekvédelmi tanácskozás

Család- és Gyermekjóléti Szolgálatunk a 15/1998. (IV.30.) Nm rendelet 9. § (5) bekezdése értelmében minden évben tanácskozást szervez, amelyen a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve átfogóan értékeli a jelzőrendszer éves működését, áttekinti a települések gyermekjóléti alapellátásának valamennyi formáját, hatékonyságát.

A tanácskozáson sor kerül a kistérség gyermekvédelmi rendszerének egységes áttekintésére:

- értékeljük éves munkánkat, beszámolunk arról, milyen feladatokat oldottunk meg és azok mennyiben voltak hatékonyak, eredményesek;
- feltárjuk, hogy mi nehezítette, mi segítette a munkánkat;
- végül egymás munkájának értékelését meghallgatva közös stratégiát dolgoztunk ki a jövőre vonatkozólag a feladatok színvonalasabb ellátása érdekében.

Dokumentáció

A családgondozó által vezetett dokumentáció megfelel az 1/2000. SZCSM rendelet 7. számú mellékletében felsoroltaknak: *Forgalmi napló*, mely a napi ügyfélforgalom dokumentálására szolgál, - ennek alapján készülnek egyes statisztikai kimutatások.

Adatvédelmi nyilatkozat, amelyet figyelembe veszi „A személyes adatok védelméről és közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LIII. Törvény” rendelkezéseit, és tartalmazza a „Gyermekek védelméről és a Gyámügyi Igazgatásról” szóló 1997. évi XXXI. tv. 33. szakasz 2. bekezdését, mely alapján az ellátott tájékoztatást kap az intézmény által vezetett nyilvántartásról, a gyermek jogairól, panaszjogairól, az ellátás tartamáról és feltételeiről, az együttműködés hiányának esetleges következményeiről. A nyilatkozatot a családgondozó, a kliens aláírásával ellátott adatvédelmi nyilatkozatot nyilvántartási rendszerében kezeli. 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 7. számú melléklete szerinti Esetnapló és betétlapjai is a dokumentációs rendszer részét képezik.

Család- és gyermekjóléti szolgálatunknál megfordult klienseket napi szinten jelentenünk kell a TEVADMIN rendszerben, amely egy TAJ alapú nyilvántartási rendszer.

Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett szabadidős programok

Kötelező feladatainkon túl igyekszünk az általunk gondozott gyermekek számára különböző szabadidős programok szervezését, lebonyolítását biztosítani.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálatunk hagyományainak megfelelően az 2016. évben is táboroztatás szervezett a gondozásában lévő hátrányos helyzetű gyermekek részére. Az általunk ellátott településekről 25 gyermek táboroztatását oldottuk meg. A tábor helyszíne a Nagyér községben lévő Zöld Béka Ifjúsági Szálló volt, amelyet a Nagyéri Önkormányzat biztosított és már biztosít is évek óta számunkra, illetve a gyermekek számára térítésmentesen. Az ebédet Pitvaros község Önkormányzata jóvoltából ingyenes kapják a gyermekek.

Nyári táborunkban az egy hét alatt programjaink a következők voltak:

- A hétfői nap az ismerkedés, közös játék jegyében telt el. Délután irodalmi programmal színesítettük a napot. Szügyi Andrásné nyugdíjas magyar szakos tanár tartott a gyermekek részére irodalmi, magyar nyelvi foglalkozást. A meseolvasás elkalauzolta a gyermekeket a mesék színes, varázslatos világába. A tanulás legkedvesebb eszköze a játék. A nyelvtani foglalkozás olyan rajzos, vidám, gyermekközpontú feladatokat, szójátékokat, szólásokat és közmondásokat, illetve azok megfejtését, átbeszélését tartalmazta, melyek témájukban a kisiskolások érdeklődését követték és sok hasznos információval szolgáltak a gyermekek számára.
- A keddi napon lovaskocsis kirándulást szereztünk Mezőhegyesre a Ménesbirtokra. Idegenvezető kalauzolta a gyerekeket a Ménesbirtokon, megnézhattuk a kocsi múzeumot és a ménest is. Délután vezetősáras lovaglási lehetőség is biztosított volt a bátor jelentkezők részére.
- Szerdán Szegeden a Vadasparkba tettünk látogatást, ami felejthetetlen élmény nyújtott a gyermekek számára. A nap a móka és kacagás jegyében telt! Az ott élő állatokról nagyon sok információt szerezhettek a gyerekek, melyek visszakérdezése tréfás, játékos kérdésekkel történt. A nap lezárásaként a Cinema Cityben megnézhatték a Senilla nyomában című animációs mesefilmet. Egy maradandó élmény volt ez a nap gyermekek számára.
- Csütörtökön a Makói Tűzoltó Parancsnokságon jártunk, ahol a gyermekek megismerkedhettek a tűzoltók mindennapi munkájával, megnézhatték az általunk használt életmentő készülékeket, beülhettek a tűzoltó autóba, s belebújhattak egy igazi tűzoltó ruhába. Délután a Kalandparton ügyeskedtek, melynek jutalma egy-egy jégkrém volt.
- Pénteken a hét lezárásaként egy ügyességi, logikai feladatlapot töltöttek ki csapatokban, az értékelést és eredmény hirdetést természetesen hatalmas nevetés követte. Minden gyermek egy rajzot készített a számára legmaradandóbb élményről, megbeszéltük a hét eseményeit, a programok élményeit. Egy nagy sétát tettünk Nagyéren, majd elfogyasztottuk a nagyér Polgármester Úr és a Jegyző Úr által készített bográcsos ebéd, ezután hazaszállítottuk a gyermekeket.

Gyerekkarácsonyi Műsorunk alkalmából a hét településről 68 gyermeket vendégeltünk meg, s ajándékoztunk meg szerény családi csomaggal. Az ünnepség keretén belül a Csiga Duó egy fergeteges koncertet adott a gyermekeknek, melyet nagy élvezettel éltek. Ennek a műsorunknak a Csanádalbertin megépült új Művelődési Ház adott helyet.

Szabadidős programjaink nem csak a gyermekek számára, de a mi számunkra is maradandó élményt rejtenek. Egy – egy ilyen alkalommal lehetősége nyílik a családgondozóknak arra,

hogy még közelebből is lássák a gondozott gyermekeket, akár egy szituációs helyzetben, de akár egy egész héten át, s ez még hatékonyabbá tudja tenni a további munkavégzést, a gyermek pozitív fejlődése érdekében tett intézkedéseket, lépéseket.

Összességében megállapítható, hogy a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége igen sokrétű és szerteágazó. Az elmúlt évek tapasztalatai és statisztikai kimutatásai alapján, változatlanul az anyagi, a foglalkoztatással kapcsolatos, a lakhatással, lakáskörülményekkel összefüggő és a közüzemi díjhátralékhoz kapcsolódó problémákkal, gyermeknevelési gondokkal, iskolai hiányzások magas számának jelzésével, magatartásbeli zavarokból fakadó problémákkal fordulnak hozzánk legtöbbször. Az egyes családgondozókra jutó esetek száma igen magas. *A szociális munkások (családgondozók) feladata egyre sokrétűbb, újabb és újabb törvényi feladatokat kell ellátni ugyanazon dolgozói létszámmal.* A családgondozók szaktudásán és teherbírásán túl sok múlik a kreativitásukon, mely meghatározza, hogy mennyire képesek mozgósítani klienseik külső és belső erőforrásait. A beszámolók statisztika részéből is kiderül, hogy a hozzánk fordulóknak többsége anyagi probléma miatt keresi fel Szolgálatunkat.

A szolgáltatásainkat igénybe vevők problémái elsősorban a külső erőforrások elégtelenségéből fakadnak. A velük végzett munka döntően mentálhigiénés jellegű, azaz a problémákkal terhelt, a megoldást nem találó egyén, család belső erejét mozgósítva próbálja a szociális munkás – mint külső, a probléma súlyától nem nyomasztott és nem érintett ember – képessé tenni őt problémájával való megbirkózásra, ill. segítséget nyújtunk, tanácsadással szolgálunk az adott problémához kapcsolódó ügyintézésben. Megpróbáljuk megkeresni számukra az elmozdulás lehetőségét, a reménytelenségből fakadó bénultság feloldását.

Munkánk során számunkra is néha kétséges, hogy elérünk-e eredményt, hiszen évekig tartó, kevés eredményt hozó folyamatos ügyvé válhat egy-egy probléma, az egyén, vagy a család pedig napokig, néha akár hónapokig tartó krízishelyzetben élhet. Sokszor csak egy apró lépést tudunk tenni a probléma súlyához képest, ez azonban mégis azt jelentheti az egyén, vagy a család számára, hogy valamire el tud indulni, életét tovább tudja vinni, vagy legalább jelen helyzeténél, állapotánál „lejjebb” nem csúszik. Családgondozóink számára problémát jelent munkájuk sikerességének megítélésében, hogy kevés visszajelzést kapnak a szolgáltatásainkat igénybe vevőktől, vagy a segítőfolyamat más résztvevőitől (rokonok, szomszédok, más érintett intézmények).

Az utóbbi időben tapasztalható, hogy sokan kilátástalannak ítélik meg helyzetüket, s dühösen, agresszíven, elutasítóan – ellentmondásosan – mégis az „utolsó szalmaszál” reményében keresik fel szolgálatunkat. Mivel mindenhatónak egyáltalán nem nevezhető a családgondozó, ezért a frusztráció, a düh és időnként a teljes reménytelenség feloldása érdekében nagy energiákat kell mozgósítanunk, hogy a bizalom megszülessen, fennmaradjon, s az első kétségbeesés után a józan gondolkodás eszközével valamilyenfajta elmozdulás következhesen be, s a problémamegoldó folyamatba, vagy a mentális esetkezelésbe együttműködő partnerként tudjon dolgozni mind az igénybevevő, mind a családgondozó.

Ahhoz azonban, hogy az intézményünket felkeresők az „azonnal és most” helyett az „apró lépésekben”, vagy „egyhelyben de mégsem visszalépni” lehetőségek felkutatásában partnerek legyenek, szinte hegyeket kell megmozgatniuk a családgondozóknak, akik szintén sokszor frusztráltak és nyomasztja őket is a tehetetlenség súlya. – A családgondozók számára ezért kell biztosítani a szupervízió lehetőségét, hiszen ekkor is arról van szó, hogy egy külső segítő, aki a probléma súlyától nem nyomasztott és nem érintett ember, képessé tudja tenni a

családgondozót a problémával való megbirkózásra, ill. segítségnyújtásra. – Mindez összességében igen megterhelő a munkatársak számára, hiszen nap mint nap szembesülnek a nyomorral, az elesettséggel, a kilátástalansággal, s a nyomással, mely abból fakad, hogy ők hivatottak a kiút megtalálására, vagy legalábbis a remény felcsillantására, az egyén, vagy a család „képesse tévésére”. Fontos, hogy el tudjuk fogadtatni munkánk lényegét: nem „problémamegoldók” vagyunk, hanem „útmutatók”, „képesse tévők”, és mindenkinek magának kell kézben tartani, irányítani életét, még ha ehhez most segítségre is van szükség.

A hatékonyság érdekében intézményünk figyelemmel kíséri a lakosság szociális és mentálhigiénés helyzetét, feltárja az egyén és a család életében előforduló problémákat, azok okait és jelzi azokat az illetékes hatóság vagy szolgáltatást nyújtó szerv felé. Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálatunkban fontos a szakmai kapcsolatrendszer kiépítése, ápolása a szakmai munka hatékonyságának előtérbe helyezésével. A családgondozó jól működő és hatékony kapcsolatrendszert alakított ki a helyi szociális intézményekkel, egészségügyi szolgáltatókkal, közoktatási intézményekkel, rendőrséggel. A Gyermekjóléti Szolgálattal a napi szintű munkakapcsolat elengedhetetlen a hatékony családgondozás vonatkozásában. Célunk, hogy a szolgáltatásaink, programjaink és segítő módszereink belső megújításával a folyamatosan változó szociális igényekhez és az új feladatokhoz időben alkalmazkodni tudjunk.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálatunknál a napi munka szervezett keretek között zajlik. A szakmai élet nyitott, rugalmas, a napi kihívásokhoz igazodó. Az intézmény színvonalas szolgáltatásokat nyújt. A dokumentációs rendszer igényessége, szakmai tartalma az előírásoknak megfelelő. Cél az intézmény szolgáltatásainak minőségfejlesztése. Fontos stratégiai cél a minőség megfogalmazása, mind dolgozói, mind ellátotti oldalról. A közös gondolkodás elengedhetetlen, egymás kölcsönös segítése, hisz ez gyorsabb pozitív változást eredményez.

Ezúton is szeretném megköszöni magam és munkatársaim nevében is Csanádpalota Város Önkormányzatának és Képviselő-testületének támogatását, amellyel mindennapi munkákat segítették!

Csanádpalota, 2017. április 18.

Szabóné Székely Renáta
intézményvezető

Életképek a Táborból

Gyerekkarácsony

*„Különösen szeressétek a gyermekeket,
mert vétek nélkül valók, mint az angyalok.
A mi örömünkre vannak a világon, hogy jobba tegyék szívünket!”*

Fjodor Mihajlovics Dosztojevszkij